

2. Δομή πληροφοριακής σήμανσης

2.1 Συστατικά μέρη του συστήματος

2.1.1 Γενικά

Τα σπουδαιότερα χαρακτηριστικά της κυκλοφοριακής καθοδήγησης στην πληροφοριακή σήμανση των αυτοκινητοδρόμων είναι ο αριθμός του αυτοκινητοδρόμου και η αναγραφή των προορισμών. Η καθοδήγηση της κυκλοφορίας επιτυγχάνεται άμεσα με βέλη, με τα οποία υποδεικνύονται οι κατευθύνσεις ή οι λωρίδες κυκλοφορίας.

2.1.2 Αρίθμηση αυτοκινητοδρόμων

- (1) Η αρίθμηση των αυτοκινητοδρόμων καθορίζεται με σχετική απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- (2) Ο αριθμός του αυτοκινητοδρόμου αποτελεί ένα σαφές χαρακτηριστικό στοιχείο καθοδήγησης και προσδιορίζει τη γεωγραφική πορεία του. Για το λόγο αυτό δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ο ίδιος αριθμός αυτοκινητοδρόμου για την προσωρινή κατεύθυνση της κυκλοφορίας μέσω μιας άλλης οδού που γίνεται για μικρό χρονικό διάστημα (π.χ. στην περίπτωση παρακάμψεων). Πριν από τον αριθμό του αυτοκινητοδρόμου αναγράφεται πάντα το γράμμα Α (π.χ. Α1).
- (3) Με τη βοήθεια των αριθμών των αυτοκινητοδρόμων επιτυγχάνεται η απλοποίηση και η σαφήνεια της πληροφοριακής σήμανσης. Μέσω της ειδικής καθοδηγητικής λειτουργίας των αριθμών γίνεται δυνατός ο περιορισμός των αναγραφών στις πινακίδες.
- (4) Ιδιαίτεροι λόγοι, που αφορούν στην καθοδήγηση των υπεραστικών ρευμάτων κυκλοφορίας, που καλύπτουν μια ευρεία περιοχή της χώρας, δεν επιτρέπουν πάντοτε την εναρμόνιση της αρίθμησης των αυτοκινητοδρόμων με την κατασκευαστική διάμρφωση του σε διασταυρώσεις ή συμβολές αυτοκινητοδρόμων. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται μια ιδιαίτερα σαφής και επιμελημένη διαρρύθμιση της πληροφοριακής σήμανσης.

2.1.3 Αρίθμηση κύριων διεθνών οδικών αρτηριών (E-roads)

- (1) Το κύριο διεθνές οδικό δίκτυο, με την αντίστοιχη αρίθμηση του, είναι αυτό που καθορίστηκε με την Ευρωπαϊκή Συμφωνία που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 15-11-1975 και κυρώθηκε από το ελληνικό Κοινοβούλιο με το Ν.1785/88.
- (2) Στη σήμανση των οδών αυτών χρησιμοποιείται πρόσθετη αρίθμηση. Πριν από τον αριθμό αναγράφεται πάντα το γράμμα Ε (π.χ. Ε90).
- (3) Η αρίθμηση των αυτοκινητοδρόμων και η αρίθμηση των κύριων διεθνών οδικών αρτηριών αποτελούν δύο ανεξάρτητα μεταξύ τους συστήματα αρίθμησης. Για λόγους τεχνικής της σήμανσης αναγράφεται ο αριθμός των οδών αυτών (των E-roads) μόνο στις επιβεβαιωτικές πινακίδες.
- (4) Οι αριθμοί των κύριων διεθνών οδικών αρτηριών υποδεικνύουν τη γεωγραφική πορεία ενός τμήματος αυτοκινητοδρόμου, όπως και οι αριθμοί των αυτοκινητοδρόμων.

Μέρος 1: Πληροφοριακή Σήμανση**2.1.4 Αρίθμηση εθνικού οδικού δικτύου**

- (1) Η χρήση της αρίθμησης αυτής γίνεται με βάση τον ισχύοντα κατάλογο που έχει θεσμοθετηθεί.
- (2) Ο αριθμός της εθνικής οδού μπορεί να συμπεριληφθεί στις πληροφοριακές πινακίδες ενός ανισόπεδου κόμβου (δευτερεύοντα) για λόγους προσανατολισμού, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις εξόδου προς εθνική οδό.

2.1.5 Αριθμοί για τις εξόδους, τις διασταυρώσεις και τις συμβολές αυτοκινητοδρόμων (Αριθμοί κόμβων)

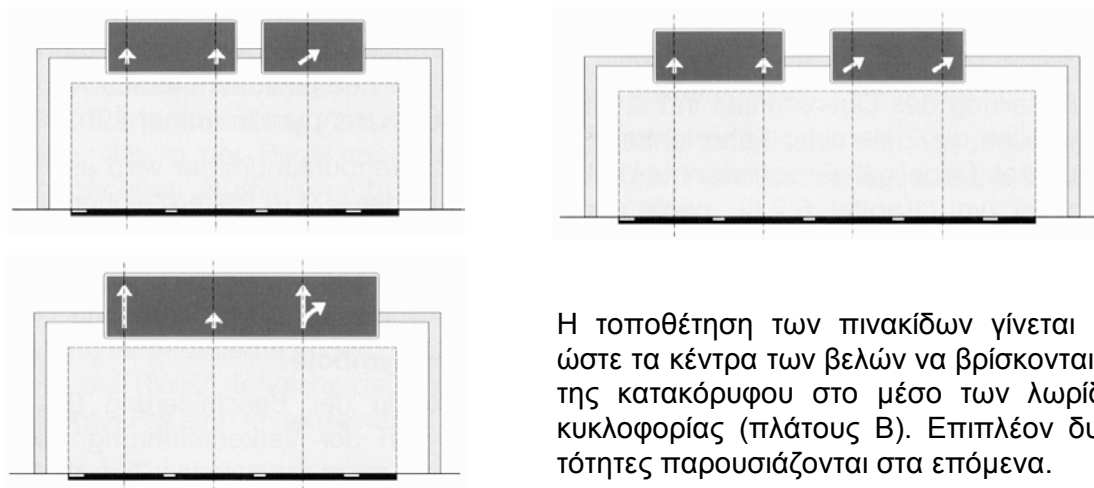
- (1) Η αναγγελία των κόμβων γίνεται με ένα γραφικό σύμβολο, τον αριθμό τους και το όνομά τους. Ως αριθμός για τον κάθε κόμβο χρησιμοποιείται η αριθμητική τιμή του εγγύτερου ακέραιου χιλιομέτρου από την ενιαία χιλιομέτρηση του αυτο/δρομου και για τις δυο κατευθύνσεις. Στην περίπτωση διασταύρωσης αυτο/δρόμων προφανώς ο αριθμός του κόμβου στον κάθε αυτο/δρομο εκφράζει το εγγύτερο ακέραιο χιλιόμετρο του αντίστοιχου αυτο/δρομου, επομένως οι δυο αριθμοί μπορεί να είναι διαφορετικοί.
- (2) Η αρίθμηση γίνεται χωριστά για κάθε αυτοκινητόδρομο. Στην πινακίδα αναγγελίας προσέγγισης στον κόμβο, εκτός του αριθμού του κόμβου, πρέπει να υποδεικνύεται και η μορφή του κόμβου με το αντίστοιχο γραφικό σύμβολο (σύμβολο 22 ή 23, παρ. 8.3). Ο αριθμός του κόμβου επαναλαμβάνεται μόνο στις εξόδους στην πινακίδα των 300 m (πινακίδα με κωδικό Π-90α) με την πρόσθετη πινακίδα με κωδικό Π-91.
- (3) Οι δευτερεύοντες ανισόπεδοι κόμβοι με ένα μόνο όνομα αλλά δύο διαδοχικές εξόδους (άμεσοι έξοδοι από το κύριο οδόστρωμα) αριθμούνται με έναν μόνο αριθμό κόμβου (βλ. παρ. 5.3 και παρ. 10.4.7).

2.1.6 Σύμβολα βελών

Στις πληροφοριακές πινακίδες το έργο της καθοδήγησης της κυκλοφορίας αναλαμβάνουν τα βέλη. Αυτά συνδέουν τους αναγραφόμενους προορισμούς ή αριθμούς με την κατεύθυνση της πορείας των κυκλοφοριακών ρευμάτων. Η καθοδήγηση της κυκλοφορίας πρέπει να εναρμονίζεται με τη βοήθεια της πληροφοριακής σήμανσης με την κατασκευαστική διαμόρφωση του οδικού έργου. Έτσι τα βέλη διακρίνονται σε δύο είδη ανάλογα με τη λειτουργία τους.

- σε κατευθυντήρια βέλη : Ανεξάρτητα του πλήθους των λωρίδων κυκλοφορίας, οι προορισμοί αντιστοιχούν σε μια κατεύθυνση. Σ' αυτή την περίπτωση οι αιχμές των βελών δείχνουν προς την εκάστοτε πορεία κίνησης (π.χ. στην περίπτωση ευθείας κίνησης προς τα επάνω). Με τη βοήθεια των κατευθυντηρίων βελών καθίσταται δυνατή η σχηματική αναπαράσταση της γεωμετρίας των κυκλοφοριακών ρευμάτων, εφαρμόζοντας όμως ορισμένους κανόνες.
- σε βέλη αναφερόμενα στις λωρίδες κυκλοφορίας: Η πληροφορία που περιλαμβάνεται στην πληροφοριακή σήμανση, τοποθετείται πάνω από το οδόστρωμα ορισμένων λωρίδων κυκλοφορίας. Η αντιστοιχία γίνεται με βέλη, που έχουν κατεύθυνση προς τα επάνω (κατακόρυφα ή λοξά) και βρίσκονται πάνω από τις λωρίδες κυκλοφορίας (όπως αναλυτικά περιγράφεται στα επόμενα σχετικά κεφάλαια).

Μέρος 1: Πληροφοριακή Σήμανση

Η τοποθέτηση των πινακίδων γίνεται έτσι ώστε τα κέντρα των βελών να βρίσκονται επί της κατακόρυφου στο μέσο των λωρίδων κυκλοφορίας (πλάτους Β). Επιπλέον δυνατότητες παρουσιάζονται στα επόμενα.

Πληροφοριακή σήμανση αναφερόμενη στις λωρίδες κυκλοφορίας

2.1.7 Γραφικά σύμβολα

Ορισμένοι ενιαίοι χαρακτηρισμοί απεικονίζονται με γραφικά σύμβολα, τα οποία είναι θεσμοθετημένα.

2.1.8 Χρήση χρωμάτων

- (1) Τα χρώματα στις πληροφοριακές πινακίδες αποσκοπούν στην υποστήριξη της καθοδήγησης της κυκλοφορίας και στον ευκολότερο εντοπισμό και κατανόηση των πληροφοριών, που περιλαμβάνονται στις πινακίδες.
- (2) Το βασικό χρώμα μιας πινακίδας αντιστοιχεί στο χαρακτηριστικό «χρώμα» της οδού, κατά μήκος της οποίας τοποθετείται. Ως χαρακτηριστικό χρώμα των αυτοκινητοδρόμων έχει καθορισθεί το πράσινο. Επομένως οι πινακίδες των αυτοκινητοδρόμων έχουν πράσινο υπόβαθρο και φέρουν κίτρινες και λευκές αναγραφές. Για το χρώμα του υποβάθρου των εμβλημάτων βλ. παρ. 8.2, Σχήματα I, II και III.
- (3) Οι ελληνικοί χαρακτήρες είναι κίτρινου χρώματος
- (4) Οι λατινικοί χαρακτήρες, τα περιθώρια (περιγράμματα) των πινακίδων, τα βέλη, τα εμβλήματα (το πλαίσιο και τα στοιχεία τους), οι αριθμοί των κόμβων (και το περιγράμματά τους) και οι αναγραφές αριθμών (π.χ. αποστάσεων) και των μονάδων τους είναι λευκά.
- (5) Τα γραφικά σύμβολα εμφανίζονται σε λευκά ένθετα υπόβαθρα, εφόσον με βάση τον ΚΟΚ ή κάποια δημοσιευμένη στην ΕΚ απόφαση δεν προβλέπεται διαφορετικά.

Οι κανόνες και λεπτομέρειες εφαρμογής των χρωμάτων στις πινακίδες παρουσιάζονται παραστατικά και στο Παράρτημα II του παρόντος.

2.2 Δομή της πληροφοριακής σήμανσης

2.2.1 Αλληλουχία πινακίδων

- (1) Οι συνθήκες κυκλοφορίας στους αυτοκινητοδρόμους (υψηλές ταχύτητες κλπ) απαιτούν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις πινακίδες να παρουσιάζονται έγκαιρα και να ακολουθούν ορισμένους κανόνες, έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές και να επεξεργασθούν από τους οδηγούς στο διατιθέμενο σ' αυτούς χρόνο ανάγνωσης. Τα προβλήματα που θέτει σε έναν οδηγό η πληροφοριακή σήμανση (ελιγμοί και προσανατολισμός) διαχωρίζονται έτσι ώστε να μπορούν να επεξεργασθούν διαδοχικά. Οι μεμονωμένες πληροφορίες περιλαμβάνονται σε μεμονωμένες πινακίδες, που γνωστοποιούνται με ορισμένη σειρά.
- (2) Οι πινακίδες διακρίνονται σε ομάδες με διαφορετική λειτουργία η κάθε μια. Οι ομάδες αυτές είναι :
  - Προειδοποιητικές πινακίδες αναγγελίας προσέγγισης
  - Πινακίδες αναγγελίας δυνατών κατευθύνσεων
  - Πληροφοριακές πινακίδες κατευθύνσεων
  - Επιβεβαιωτικές πινακίδες
- (3) Μια ακολουθία πινακίδων με βάση την προηγούμενη ομαδοποίηση συνήθως λαμβάνει χώρα μόνο κατά την έξοδο από τον αυτοκινητόδρομο. Σε περιπτώσεις εξόδων που βρίσκονται η μια πολύ κοντά στην άλλη πρέπει να αποφεύγεται η δημιουργία επικαλύψεων των διαφόρων πινακίδων. Το κεφάλαιο 5 περιλαμβάνει λύσεις για την τοποθέτηση πινακίδων σε κόμβους, που απέχουν μικρή απόσταση μεταξύ τους.
- (4) Όταν σε περιοχή εξόδου υπάρχουν προσβάσεις σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης ή σε χώρο στάθμευσης, τότε διακρίνονται δύο περιπτώσεις:
  - Οι αναγγελίες προς εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι προσπελάσιμες μέσω εξόδων ή συνδετήριων κλάδων κόμβων, πρέπει να συμπεριληφθούν στις πινακίδες των κόμβων.
  - Κατά κανόνα πρέπει να προβλέπεται ξεχωριστή σήμανση σε περίπτωση χωριστών εξόδων. Στην προκειμένη περίπτωση η τυπική σήμανση του αυτοκινητοδρόμου έχει προτεραιότητα σε σχέση με τις ενδεικτικές πινακίδες προς εγκαταστάσεις, που βρίσκονται δίπλα στον αυτοκινητόδρομο. Η ακολουθία αυτών των πινακίδων πρέπει να επιλέγεται κατά περίπτωση και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζεται η πληροφοριακή σήμανση των κόμβων των αυτοκινητοδρόμων.

2.2.2 Λειτουργίες

Προειδοποίηση – Αναγγελία προσέγγισης

- (1) Με τις προειδοποιητικές πινακίδες αναγγελίας προσέγγισης αρχίζει η πληροφοριακή σήμανση στις περιοχές των κόμβων. Οι πινακίδες αυτές αναγγέλλουν την ύπαρξη του κόμβου, που ακολουθεί. Δευτερεύοντες ανισόπεδοι κόμβοι, διασταυρώσεις ή

Μέρος 1: Πληροφοριακή Σήμανση

συμβολές αυτοκινητοδρόμων γνωστοποιούνται με το όνομα των κόμβων, τον αριθμό τους και το γραφικό σύμβολο (παρ. 2.1.5 (1)).

- (2) Όλες οι προειδοποιητικές πινακίδες αναγγελίας προσέγγισης περιλαμβάνουν για κάθε αυτοκινητόδρομο έναν αύξοντα αριθμό κόμβου. Για τη διάκριση και το χαρακτηρισμό των κόμβων συνδυάζεται το όνομα και ο αύξων αριθμός του κάθε ενός κόμβου με ένα αντίστοιχο γραφικό σύμβολο: ένα γραφικό σύμβολο για «έξοδος από αυτοκινητόδρομο» ή ένα γραφικό σύμβολο για «διασταύρωση αυτοκινητοδρόμων ή συμβολή αυτοκινητοδρόμων» (σύμβολα 22 και 23, παρ. 8.3.3).

Αναγγελία δυνατών κατευθύνσεων

Η αναγγελία δυνατών κατευθύνσεων αποσκοπεί στην γνωστοποίηση της κατεύθυνσης των διαφόρων ρευμάτων στην επερχόμενη περιοχή του κόμβου, με την υπόδειξη των εξερχόμενων και των συνεχιζόμενων κατευθύνσεων. Ανάλογα με την περίπτωση οι πινακίδες αυτές περιλαμβάνουν υποδείξεις για την καθοδήγηση των ρευμάτων κυκλοφορίας. Η χρησιμότητά τους έγκειται στην έγκαιρη επιλογή της σωστής θέσης από την εξερχόμενη κυκλοφορία και στον προσανατολισμό στο δίκτυο της συνεχιζουσας κυκλοφορίας.

Αναγγελία κατευθύνσεων

Οι πληροφοριακές πινακίδες κατεύθυνσης επισημαίνουν τη θέση εκείνη, από όπου οι οδηγοί πρέπει να εξέλθουν από τον αυτοκινητόδρομο ή να αλλάξουν κλάδο. Οι πινακίδες αυτές υποδεικνύουν επακριβώς την κατεύθυνση του ρεύματος κυκλοφορίας που εξέρχεται ή αλλάζει κλάδο. Εμφανίζονται με τη μορφή πινακίδας εξόδου ή με τη μορφή βέλους ή με τη μορφή πινακίδων διακλαδώσεων.

Επιβεβαίωση

- (1) Η πινακίδα αποστάσεων μετά τον κόμβο αποσκοπεί στην επιβεβαίωση της επιλεγείσας κατεύθυνσης και στον προσανατολισμό στο οδικό δίκτυο. Σ' αυτήν αναγράφεται :
- ο αριθμός του αυτοκινητοδρόμου και ο «διεθνής» αριθμός του, εφόσον ο αυτοκινητόδρομος ανήκει στο διεθνές οδικό δίκτυο.
  - οι διαρκώς υποδεικνυόμενοι προορισμοί με αναγραφή αποστάσεων.
- (2) Ως επιβεβαίωση αναγράφονται τρεις το πολύ μακρυνοί προορισμοί μετά τον κόμβο. Αν κάποιος αναγραφόμενος προορισμός δεν προσεγγίζεται από τον εν λόγω αυτοκινητόδρομο, τότε ο προορισμός αυτός αναγράφεται κάτω από μια διαχωριστική γραμμή μαζί με τον αριθμό του αυτοκινητοδρόμου, από τον οποίο είναι προσπελάσιμος. Και σε αυτή την περίπτωση το πλήθος των προορισμών δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τρεις.

Στην περίπτωση που η αναγραφή ενός προορισμού οδηγείται μέσω περισσότερων του ενός αυτοκινητοδρόμων, τότε τίθεται προ της αναγραφής του προορισμού μόνο ο αριθμός του επόμενου αυτοκινητοδρόμου.

Μέρος 1: Πληροφοριακή Σήμανση